

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย เรื่อง การบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การจัดเก็บรายได้ ของพื้นที่ในสังกัดสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 7 เพื่อให้การดำเนินการวิจัยมีความ ถูกต้อง และสามารถนำข้อมูลมาใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนางานวิจัย จึงได้กำหนดขั้นตอน และ วิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ/ ชั่วคราว และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติงานประจำสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ในสังกัดสำนักงาน สรรพสามิตภาคที่ 7 ประกอบด้วยสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่นครปฐม 1 นครปฐม 2 กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี ตามข้อมูลจำนวน บุคลากรในปีงบประมาณ 2552 มีจำนวน 435 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ ทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (จिरภา แสนเกษม และคณะ. 2545 : 82) คำนวณหา ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นเป้าหมายของการวิจัย โดยใช้สูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

N หมายถึง ขนาดของประชากร

n หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

e หมายถึง ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (แล้วแต่กรณี) ในทางสถิติกำหนดให้เป็น 5% แทนค่าสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{435}{1 + 435 (0.05)^2}$$

$$n = 208 \text{ คน}$$

จากผลการคำนวณ ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 208 คน

เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random) โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมจากผู้บริหาร ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ/ชั่วคราว พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติงานภายในพื้นที่ในสังกัดสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 7 จำนวน 208 คน ให้กรอกความคิดเห็นตามความรู้สึกที่เป็นจริงลงในแบบสอบถามที่แจกให้ ในเดือนตุลาคม 2553 รวมเวลาในการเก็บข้อมูล 1 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด แจกให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานภายในสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ในสังกัดสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 7 มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close Ended Question) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยและได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณาจากตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) แบบสอบถามในแต่ละชุดแบ่งเป็นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยสอบถามสถานภาพปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบ

แบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้/เดือน เวลาที่รับราชการ มีลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการบริหารของพื้นที่ในสังกัดสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 7 ประกอบด้วยการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม ในแต่ละข้อจะแสดงระดับประสิทธิผล โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนตามน้ำหนักจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับการบริหารมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการบริหารมาก
- 3 หมายถึง ระดับการบริหารปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการบริหารน้อย
- 1 หมายถึง ระดับการบริหารน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดเก็บรายได้ของพื้นที่ในสังกัดสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 7 โดยดูจากความสามารถในการจัดเก็บรายได้ การปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายสรรพสามิต และคุณภาพการให้บริการ ซึ่งในแต่ละข้อจะแสดงระดับประสิทธิผล โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนตามน้ำหนักจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความมีประสิทธิผลมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความมีประสิทธิผลมาก
- 3 หมายถึง ระดับความมีประสิทธิผลปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความมีประสิทธิผลน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความมีประสิทธิผลน้อยที่สุด

จากนั้นจะได้รวบรวมข้อมูลที่ได้รับ นำเสนอผู้บริหารพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการบริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารตำรา และผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขต และโครงสร้างของเนื้อหาในการกำหนดข้อคำถาม การสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า (Rating scale) ให้ครอบคลุม นิยามศัพท์เฉพาะ

3. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งหมด สร้างเป็นแบบสอบถามฉบับร่าง 1 ฉบับ คำถามให้ครอบคลุมรายละเอียดของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ ถ้ามีข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขและผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ดร.สิทธิชัย อนันตรังสี ผศ.วันทนา กลิ่นงาม และ นายกฤติเดช จิตร โอปาร ตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหาและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการหาค่า IOC (Item Objective Congruence Index) เลือกเฉพาะข้อที่ได้ค่า IOC มากกว่า 0.5 มาเป็นข้อคำถามและปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ ปรากฏว่าแบบสอบถาม ที่ได้จำนวน 86 ข้อมีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.66–1.00 (สุวิมล ติรกานันท์, 2548 : 147-148)

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขและปรับปรุงตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากร ที่มีได้ปฏิบัติงานภายในพื้นที่ในสังกัดสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 7 จำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยนำข้อมูลที่ได้มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์และนำไปหาค่าสถิติเพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของข้อคำถาม ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ การปราบปรามผู้กระทำความผิดและคุณภาพการให้บริการ โดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (สุวิมล ติรกานันท์, 2548 : 138) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ได้เท่ากับ 0.98

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับผู้บริหารของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ในสังกัดสำนักงาน สรรพสามิตภาคที่ 7 เพื่อขอเข้าเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

2. เก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง โดยขอรับกลับคืนมา จำนวน 208 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้มา แล้วนำไปประมวลผลข้อมูล เพื่อหาค่าทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว นำมากำหนดเลขประจำแบบสอบถามในแต่ละชุดเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ประกอบกับการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามแบ่งออกเป็นส่วนตามขั้นตอนดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประเภทตำแหน่ง สังกัด การศึกษา รายได้ต่อเดือน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารของพื้นที่ในสังกัดสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 7 จะใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) จากช่วงคะแนนความคิดเห็น (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2540 : 40) ดังนี้

4.21 - 5.00 หมายถึง การบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

3.41 - 4.20 หมายถึง การบริหารอยู่ในระดับมาก

2.61 - 3.40 หมายถึง การบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

1.81 - 2.60 หมายถึง การบริหารอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.80 หมายถึง การบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลการจัดเก็บรายได้ การปราบปรามผู้กระทำความผิด และคุณภาพการให้บริการของพื้นที่ในสังกัดสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 7 จะใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) จากช่วงคะแนนความคิดเห็น (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2540 : 40) ดังนี้

4.21 - 5.00 หมายถึง ประสิทธิผลการจัดเก็บรายได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3.41 - 4.20 หมายถึง ประสิทธิผลการจัดเก็บรายได้อยู่ในระดับมาก

2.61 - 3.40 หมายถึง ประสิทธิผลการจัดเก็บรายได้อยู่ในระดับปานกลาง

1.81 - 2.60 หมายถึง ประสิทธิผลการจัดเก็บรายได้อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.80 หมายถึง ประสิทธิผลการจัดเก็บรายได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ระดับการบริหารของพื้นที่ในสังกัดสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 7 จะใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการจัดเก็บรายได้ของพื้นที่ในสังกัดสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 7 จะใช้สถิติในการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดเก็บรายได้ของพื้นที่ในสังกัดสำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 7 จะใช้สถิติในการวิเคราะห์คือ การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression)